gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: M. Kropman / VVD
Datum indiening vraag: 20 februari 2026
Datum verzending antwoord: 23 februari 2026

Politieke Avond van: 24 februari 2026
Raadsvergadering van:

Onderwerp: Brede effecten keuze zwembadstructuur

Vraag 1:
Kan het college inzichtelijk maken wat de verschillen zijn in maatschappelijke effecten tussen:

- één centraal zwembad,
- drie kleinere functionele baden dichtbij inwoners met één groter functioneel bad voor wedstrijden?

Antwoord (in te vullen door college):
In het scenario-onderzoek zijn aspecten als bereikbaarheid, spreiding over de kernen, aansluiting op demografische ontwikkelingen en verenigingsgebruik beschreven en meegewogen.
Er is geen aparte, cijfermatige analyse van maatschappelijke effecten per scenario opgenomen. Veel maatschappelijke effecten, zoals sociale cohesie, ontmoeting of lokale binding, laten zich bovendien moeilijk objectief of financieel meten. Een verdere kwantificering zou daarom sterk afhankelijk zijn van aannames en rekenmodellen en blijft per definitie indicatief.

Vraag 2:
Kan worden onderbouwd in hoeverre nabijheid van kleinere baden leidt tot:

- hogere deelname van ouderen aan beweegactiviteiten,
- grotere deelname aan doelgroepen- en preventieve programma's,
- lagere drempels voor inwoners zonder eigen vervoer?

Antwoord:
In algemene zin kan worden gesteld dat meerdere voorzieningen dichter bij huis de fysieke toegankelijkheid vergroten. Nabijheid kan daarmee bijdragen aan een lagere drempel voor bepaalde doelgroepen.
Het scenario-onderzoek bevat echter geen analyse waaruit blijkt in welke mate kortere afstand rechtstreeks leidt tot hogere deelname van ouderen, grotere deelname aan preventieve programma's of lagere drempels voor inwoners zonder eigen vervoer. Deelname aan beweegactiviteiten wordt beïnvloed door een samenspel van factoren, waaronder programmering, kwaliteit van het aanbod, sociale binding, persoonlijke motivatie en organisatorische uitvoerbaarheid.

Het betrouwbaar vaststellen van een direct verband tussen nabijheid en structurele gezondheids- of deelname-effecten vraagt uitgebreid en meerjarig onderzoek. Dat gaat verder dan wat in een gemeentelijk

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

scenario-onderzoek kan worden onderzocht. Op basis van het rapport kan daarom worden vastgesteld dat nabijheid invloed kan hebben op toegankelijkheid, maar dat het effect op structurele deelname niet objectief is vast te stellen.

Vraag 3:
Kan het college aangeven of en hoe de mogelijke besparingen in het sociaal domein en de zorg (preventie, valpreventie, revalidatie, vitaliteit ouderen) zijn meegewogen in de scenariovergelijking?

Antwoord:
In het scenario-onderzoek zijn mogelijke besparingen in het sociaal domein of de zorg niet apart financieel meegenomen. Bewegen, waaronder zwemmen (bijvoorbeeld warmwaterzwemmen voor mensen met een beperking), kan bijdragen aan gezondheid en vitaliteit. Het is echter niet mogelijk om concreet te berekenen hoeveel lagere zorgkosten dit binnen één gemeente oplevert. Daarvoor zou moeten worden vastgesteld hoeveel extra mensen door de aanwezigheid van een zwembad meer gaan bewegen, welke gezondheidswinst dat oplevert en hoeveel zorggebruik daardoor daadwerkelijk afneemt. Voor zo'n doorrekening bestaan geen bruikbare rekenmodellen op lokaal niveau.

Als niet kan worden berekend wat zwemmen als geheel aan zorgbesparing oplevert, dan is het nog minder vast te stellen wat het verschil zou zijn tussen één centraal zwembad of meerdere gespreide baden. Dat vraagt langdurig en uitgebreid onderzoek en valt buiten de scope van dit scenario-onderzoek. Het onderzoek heeft zich daarom gericht op exploitatiekosten, investeringen en de kwalitatieve maatschappelijke aspecten.

Vraag 4:
Wat zijn de verschillen in praktische uitvoerbaarheid van schoolzwemmen tussen:

- één centrale locatie,
- meerdere baden verspreid over de kernen (denk aan reistijd, inzet leerkrachten, vervoerskosten)?

Antwoord:
In de huidige situatie maken scholen gebruik van de beschikbare binnen- en buitenbaden, waarbij keuzes verschillen per kern en per school. Bij één centrale locatie kunnen reistijd en vervoerskosten voor sommige scholen toenemen, terwijl bij meerdere gespreide baden de reistijd voor een deel van de scholen juist beperkter kan zijn. Tegelijkertijd kan concentratie op één locatie voordelen bieden in planning en de inzet van instructeurs. De uitvoerbaarheid van schoolzwemmen hangt namelijk ook samen met de beschikbare capaciteit aan gekwalificeerde zweminstructeurs. De arbeidsmarkt in deze sector is krap.
Uiteindelijk is de bereidheid van scholen om schoolzwemmen te organiseren, de beschikbare lestijd en de organisatie van vervoer bepalend voor de praktische uitvoerbaarheid.

Vraag 5:

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Is onderzocht of laagdrempelige baden dichter bij huis leiden tot een hoger structureel gebruik (animocijfer), met name onder jeugd en 65+?

Antwoord:
In het scenario-onderzoek is geen afzonderlijke analyse gemaakt waarin is onderzocht of een laagdrempelige voorziening (nog) dichter bij huis automatisch leidt tot hogere structurele animocijfers. De bezoekersprognoses zijn gebaseerd op huidige gebruikscijfers, demografische prognoses en landelijke kengetallen.

Vraag 6:
Kan het college inzichtelijk maken wat de gevolgen zijn voor:

- bereikbaarheid per kern,
- verkeersbewegingen,
- vervoersstromen van verenigingen,
- inzet van vrijwilligers?

Antwoord:
Bereikbaarheid is in het scenario-onderzoek op hoofdlijnen beoordeeld aan de hand van reistijden en spreiding binnen de gemeente. Daarbij is gekeken naar de ligging ten opzichte van de verschillende kernen en de 15-minutennorm. Daarmee is inzicht gegeven in de mate waarin inwoners binnen redelijke reistijd toegang hebben tot een voorziening.

Een nadere uitwerking van verkeersbewegingen, vervoersstromen van verenigingen en de inzet van vrijwilligers is in deze fase nog niet afzonderlijk in beeld gebracht. Deze effecten zijn sterk afhankelijk van de uiteindelijke locatiekeuze. Op het moment dat een voorkeursvariant en locatie concreet worden uitgewerkt, kunnen deze aspecten eventueel nader inzichtelijk worden gemaakt.

Vraag 7:
Kan bij de verdere uitwerking expliciet een integrale kosten-batenanalyse worden gemaakt waarin niet alleen exploitatiekosten, maar ook maatschappelijke baten worden meegenomen?

Antwoord:
Er zijn nog geen bruikbare rekenmodellen beschikbaar waarmee de maatschappelijke baten van verschillende zwembadscenario's op gemeentelijk niveau betrouwbaar in euro's kunnen worden berekend. Maatschappelijke effecten kunnen worden beschreven of uitgewerkt, maar zijn sterk afhankelijk van aannames over gedrag, deelname en gezondheidseffecten en leveren daarom vooral indicatieve uitkomsten op.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.